

Plaatselijke aanduiding gemeentelijk monument

Lange Hezelstraat 90-90a-90b

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

2804

Redengevende omschrijving van het gemeentelijk monument

KORTE BOUWGESCHIEDENIS

De Lange Hezelstraat is al eeuwenlang een belangrijke uitvalsweg. Het volgt het tracé van de Romeinse weg die tussen de legerbasis op de Hunnerberg en de grafvelden in het lager gelegen westen lagen. Westelijk van de grafvelden ontwikkelde zich in de eerste eeuw na Christus een nieuwe Romeinse nederzetting die in 104 de naam *Ulpia Noviomagus Batavorum* kreeg. De vermelding van de straatnaam komt voor het eerst voor in 1310: Hese straet, lopend naar het dorp Hees. Sinds de middeleeuwen vormt het één van de centrale Nijmeegse straten, onderdeel van de centrale as met veel grote koopmanshuizen. In de zij- en achterstraten lagen verschillende kloosters. Vanaf ongeveer 1880 werd de Lange Hezelstraat een winkelstraat.

Op de kadastrale minuut van 1832 is op deze locatie al bebouwing weergegeven, maar de oorspronkelijke bebouwing van de straat, en waarschijnlijk ook het onderzochte perceel, voert terug tot de middeleeuwen. Over de Lange Hezelstraat 90, 90a en 90-b is bekend is dat in 1832 winkelierster Doris Heister eigenaresse van het 'huis en erf' is, dat in twee kadastrale percelen van 37 en 39 m² is gesplitst. De oudst bewaarde bouwtekening komt uit 1919, toen het pand als verlofzaak (café) is verbouwd tot een winkel. De winkelpui uit deze tijd is, op enkele kleine aanpassingen na, nog steeds aanwezig. Tot 1944 was er een slagerij van de familie Weijers gevestigd. Verder is alleen een interne verbouwing van de aanwezige slagerij in 1994 bekend. Sjek Floor, afkomstig van Utrecht, die bekend stond als eerste scharrelslager van Nederland, was sinds 1979 ter plaatse actief als slager. Tussen 2015 en 2020 is de slagerij voortgezet als Het Vleeschlokaal. Tegenwoordig is het in gebruik als winkelruimte.

OMSCHRIJVING

Het pand aan de Lange Hezelstraat 90-90a-90b bestaat uit drie bouwlagen met een afsluitende lijst en daarboven zadeldak met voorschild. Hoewel het pand door de twintigste eeuw heen diverse verbouwingen heeft gekend, is het aanzicht van de voorgevel grotendeels nog de situatie sinds 1919. De pui op de begane grond bestaat uit twee ruiten met middenroede en glas tot op het maaiveld, daarboven een zesdelig bovenlicht gevuld met glas-in-lood. Aan weerszijden van de etalage- bevinden zich toegangsdeuren tot de winkel en de bovenwoningen. Ook boven beide deuren bevindt zich een (eenruits) bovenlicht van glas-in-lood. De entree voor nummer 90 en 90b bevindt zich aan de rechterkant en de deur voor nummer 90a (winkel) zit aan de linkerkant van de pui. Daarboven, op de eerste en tweede verdieping bevinden zich steeds twee raampartijen met schuiframen en bovenlichten met glas-in-lood. De gevel bestaat uit schoon metselwerk, voorzien van gestucte hoekblokken op beide hoeken en stucomlijstingen rond alle raamopeningen. De aanwezige duimen dragen geen buitenluiken meer.

Het interieur is niet bezocht. Uit bouwtekeningen blijkt dat er een kelder aanwezig is.

Vervolgvel

1

WAARDERING

De panden met oude casco's in de Lange Hezelstraat houden de middeleeuwse verkaveling zichtbaar en hebben een ontwikkeling gevolgd binnen deze perceelsgrenzen. Lange Hezelstraat 90-90b heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de parcellering, als onderdeel van de historische stadsstructuur. De bouwmuren maken hier onderdeel van uit.

Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de 19^e-eeuwse voorgevel en de vroeg twintigste-eeuwse winkelpui.

Lange Hezelstraat 90-90b heeft een bouwhistorische verwachtingswaarde vanwege de vermoedelijke aanwezigheid van een laat-middeleeuwse kelder en bouwmuren.

Bronnen:

Digitaal Bouwarchief Nijmegen.

Wijnand Bloemink *et al*, *Verborgen Verleden. Bouwhistorie in Nijmegen* (Utrecht, 2004).

Wilfried Uitterhoeve *et al*, *Nieuwe Historische Atlas van Nijmegen. 2000 jaar stad aan de Waal* (Nijmegen, 2018).

www.oorlogsdodennijmegen.nl

Kadastrale tenaamstelling	gegevens juni 2023
Kadastrale aanduiding	NMG00
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	4198

Foto's op vervolgblad

Vervolgvel
2

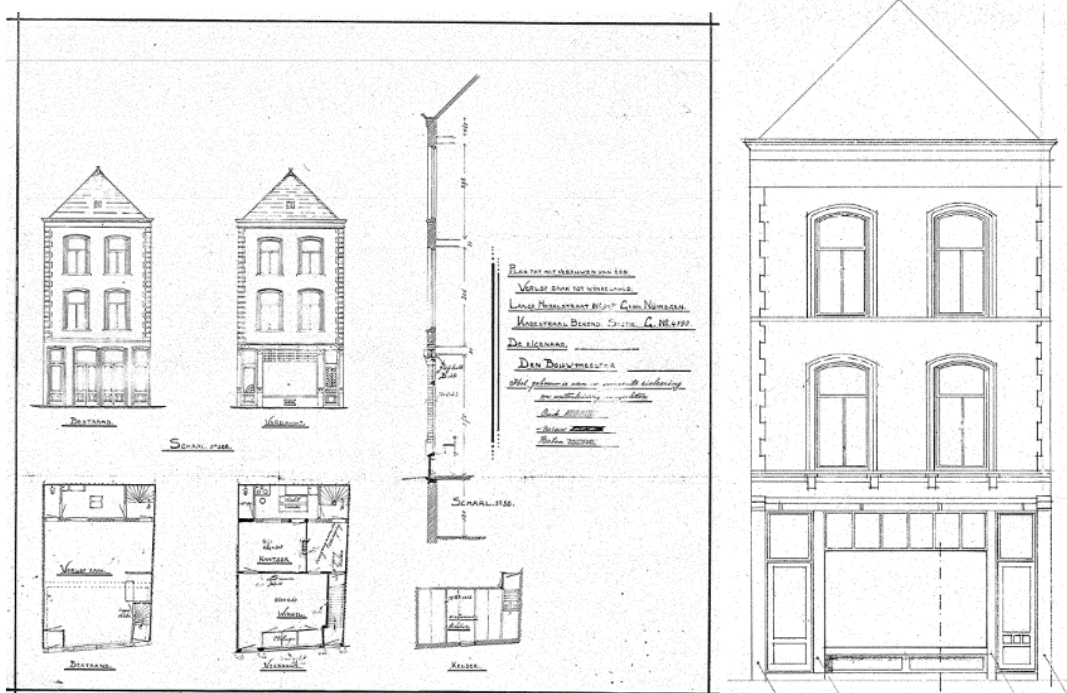

Voorgevel

Vervolg
3

Ingekleurde ansichtkaart uit 1907, (bron beeldbank Regionaal Archief Nijmegen)

Links: Verbouwing 1919 (bron: digitaal bouwarchief gemeente Nijmegen)
Rechts: Verbouwing 1994 (bron: digitaal bouwarchief gemeente Nijmegen)

Vervolgvel
4

